

FYRIGEVIÐ OG BINDIÐ FRIÐ Á JÓLUM

– VIT SKULU SISSA OKKUM OG IKKI SPENNA BOGAN SO HØGT, AT HANN BRESTUR,
SIGUR SÁLARFRØÐINGURIN EYÐUN JOENSEN UM JÓLASTÁKANINA

SAMRØÐA

Eyður Klakstein
eydun@socialurin.fo

– Skulu vit ikki fara at hugleiða eitt sindur um jól til jólablaðið hjá Sosialinum?

Sálarfrøðingurin Eyður Joensen – ella gamlipsykologur, sum hann plagar at undirskriva onkran mail – er í hinum endanum, og eg spyrji.

– Hví hevur tú ikki ringt fyrr. Eg fór til Danmarkar í gjár, og eg fari at halda jól niðri.

– Tað var spell, sigi eg.

– Men prøva og vita, um tú ikki finnur eina samrøðu við meg í Sosialinum fyri umleið 25 árum síðani, har eg hugleiði um jól og biði fólk binda frið á jolum. Har segði eg okkurt, sum framvegis kann brúkast í dag, sigur Eyður Joensen.

Tað ganga bert nakrir fáir minuttir, so havi eg funnið greinina, sum Eyður Joensen sipar til. Hon var í Sosialinum beint fyri jól í 1991. Mín fyrrverandi starvsfelagi Dagný Joensen gjørdi samrøðuna við Eyður Joensen, og tá ið eg lesi greinina, má eg eisini staðfesta, at útsagnirnar hjá sálarfrøðinginum fyri smáum 25 árum síðani eru minst líka viðkomandi og aktuellar í dag, sum tær vóru tá:

– Vónirnar til tað, sum skal koma – hátíðin, jólaveitslurnar, familjuskommurnar og annað – eru mangan

Næstan 25 ára gomul grein í Sosialinum er framvegis viðkomandi í dagsins jólsaresi

stórar avbjóðingar fyri fólk. Jólini eru familjuhátíðin burturav, og tað setur krøv til einstaklingin. Tann stóri familjuhugurin skal setast í háseti, men tíverri er familjuhugurin als ikki til í ávísu færum, og tí kenna mong seg einsamøll og strongd um jóltíðir, sigur Eyður Joensen í greinini.

– Vanliga er tað soleiðis í gerandisdegnum, at tað ber til at liva við, at familjur eru syndraðar ella klandrast sínámillum, ella at ein sjálvur er for-

fjónaður, einsamallur ella avbyrgdur, men tað er ikki eins lætt á jolum.

Trupult hjá mongum

Fólk, sum eru farin frá hvørjum øðrum, eru mangan í trupulum støðum, tí øll vildu helst havt børnini hjá sær á jolum, og er talan um fólk, ið eiga børn í fleiri samanhøgum, er tað so at siga vónleyst at fáa alt at ganga upp.

– Á jolum verður alt hetta sett upp sum ein vøkur mynd, sum ein átti at

livað upp til. Hvør einstakur hevur í hugaheimi sett sær fyrri, hvussu jólini skulu mynda seg. Situr myndin ikki til veruleikan, tá avtornar, kemur tunglyndi og ótryggleikin til sjóndar, sigur Eyður Joensen.

Hann heldur tó, at trupulastu umstøður hava tey, ið eru einsamøll ella kenna seg einsamøll.

– Teirra ivamál er, um familjan bjóðar teimum at halda jól. Hóast einki samband er í gerandisdegnum, so merkist tað kortini ikki so tungt sum á jolum. Einsamøll fólk kenna tað oftast soleiðis, at tey eru til ampa, ella at familjan kanska heldur seg verða noydd at bjóða teimum.

– Er talan um fólk, sum hava sálarlaga sjúku av og á, kann tað eisini verða trupult hjá avvarandi, tí slík fólk kunnu verða strævin at vera um, tá ringast leikar á. Liva tey væl, ber tað til, men í summum færum eru familjubondini ikki so sterk longur, og uppافتur í onkrum færum eru tey als ikki til, sigur Eyður Joensen.

Í prátinum anno 2015 leggur hann afturat, at hann í sínum arbeiðslívi javnan stúrdi fyri jóla- og nýggjárs-haldinum og tilstundandi summarfrítíðini.

– Av pátiknum næstakærleika hevur onkur kanska kent seg noyddan at bjóða øðrum (kanska ommuni) við, og hesi varnaðust hyklið, kendu seg illa við og komu í tvístøðu, gjørdust sperd av sínum veruliga einsemi og